

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendivm Cæremoniarvm In celebratione Diuinorum Officiorum Observandarvm

Jacobs, Johannes

Antverpiæ, 1621

III. De obseruandis circa thurificationem, impositionem thuris, & porrectionem thuribuli.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40844

Subdiaconus si sint Canonici in ea etiam non osculentur manum Canonici celebrantis, nec Subdiaconus post Epistolam aut Diaconus ante Euangelium genuflectat ante illum, sed tantum inclinent, prout nec ante Episcopum celebrantem genuflectunt, vt patet ex Cær. lib. 2. cap. 8. Verum ista relinquo iudicio Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, cui etiam cætera omnia subijcio.

CAPVT III.

De obseruandis circa thurificationem, impositionem thuris, & porrectionem thuribuli.

Ex Cær.
lib. 1.
cap. 23

Sis qui thurificat sit æqualis dignitatis cum eo qui thurificandus est, aut etiam maioris, inuicem capite inclinato sibi reuerentias faciunt ante & post thurificationem: si verò qui thurificat minor sit, ipse quidem versus maiores caput profundè inclinat an-

te & post, illi autem parum vel nihil versus thurificationem correspondent pro qualitate ipsius thurificantis, qui & ipse thurificando alios post Canonicos parum vel nihil versus eos caput inclinat pro eorum qualitate. Episcopus verò nihil inclinat, sed post acceptam thurificationem facit signum crucis super thurificantem. Thurificandi in choro etiam obseruare solent, vt prius alter alterum qui immediatè post thurificari debet capitis nutu modeste inuitet ad thurificationem prius capiendam.

2. Thurificans quoque obseruabit, vt sinistra manu catenulas, quibus thuribulum sustinetur, in earum summitate tenens, & dextra easdem catenulas simul iunctas prope thuribulum, sinistram firmam stabilemque teneat, dextram verò manum ac brachium commodè ac tractim cum thuribulo versus personam aut rem

thurifi-

thurificandam moueat, ita vt cùm thuribulum ad se retrahit, illud sub brachio leuiter & competenti mora reducat, non personam aut caput mouens, dum thuribulum ducit & reducit. Item aduertat, vt numerum thurificationum obseruet, pro qualitate rerum & personarum quæ thurificantur: nam sanctissimum Sacramentum, crux altaris, & Episcopus thurificantur triplici ductu, Canonici duplici, & alij inferiores vnico, *Nisi adesset Legatus vel alius Cardinalis: tunc enim Episcopus thurificatur tantùm duplici ductu & Canonici vnico, ceteri verò sine mora.* Celebrans præsentè Episcopo, Legato aut Cardinali thurificatur duplici ductu, illis autem absentibus, triplici.

*Ex Car.
lib. 2.
c. 3. &
Miss.
in ritu
celebr.*

*Item
Miss.
ubi su-
pra.*

3. Porrò altare tam in Vesperis & Laudibus solemnibus, quam in Missa thurificatur hoc pacto: Celebrans thurificata cruce triplici ductu & facta ei iterum profunda

in-

inclinatione, si super altari sint reliquiæ aut imagines Sanctorum hinc inde à lateribus crucis, antequam discedat à medio altaris, primùm thurificat reliquias seu imaginem à dextro latere crucis, seu à parte Euangelij prope crucem, bis ducens thuribulum, & facta iterum cruci profunda reuerentia, thurificat similiter duplici ductu imaginem seu reliquias iuxta crucem à parte Epistolæ. Deinde procedit ab eadem parte thurificando alias reliquias aut imagines, seu altare (quod alias statim facit thurificata & honorata cruce, quando super altari non sunt reliquiæ aut imagines) ter ducens thuribulum æquali distantia à medio vsque ad cornu Epistolæ, etiamsi plures vel pauciores essent reliquiæ aut imagines, vel etiam nullæ: & in cornu Epistolæ demissa manu thurificat illud primò inferiùs, deinde superiùs, bis ducto thuri-

thuri-

thuribulo; mox conuersus ad altare, eleuans manum thurificat eius planitiem seu mensam in parte anteriori, ter ducens thuribulum vsque ad medium: & facta ibi cruci reuerentia, procedit thurificando alias reliquias seu imagines à latere Euangelij, aut in eorum defectu altare, triplici ductu vsque ad cornu Euangelij, prout fecit in latere Epistolæ; & thurificata similiter inferiori & superiori parte ipsius cornu Euangelij duplici ductu, adhuc stans ibidem ac eleuans thuribulum, thurificat planitiem altaris versus medium triplici ductu: deinde procedens manu aliquantum demissa thurificat anteriorem partem altaris seu frontem ter ducendo thuribulum vsque ad medium, & facta cruci reuerentia, thurificat similiter reliquam partem anteriorem vsque ad cornu Epistolæ, ubi reddit thuribulum. Dum autem in thurificatione altaris

taris

taris procedit eundo & redeundo, semper illum pedem prius mouebit qui proximior est altari, totque omnino passus faciet quot thuribuli tractus, vt manus pedesque in motu decenter concordet.

Si sanctissimum Sacramentum in altari asseruetur, genuflectet ante & post thurificationem crucis, & quotiescumque transit ante medium altaris; & si expositum sit, etiam genuflexus illud thurificabit loco crucis, prout etiam alias, quotiescumque thurificatur, semper thurificandum est cum genuflexione tripliciductu, nisi quod in processione procedendo continuè thurificetur: Cumque ipsum solum est thurificandum, non debet thus benedici, sed simpliciter imponi, & cochlear ac thuribulum porrigi & recipi sine osculis.

4. Imponit autem Celebrans, vel Episcopus, si sit praesens, thus in thuribulum cochleari, ter fumendo thus ex nauicula & ter in thuribulum immittendo, dicens in-

terim

Ex Miss.
salu.

Car.
l. 2. ca.
25. 26.
& 33.
& Miss.
feria 5.
& 6.
maioris
hebdo.

Item
ex l. 2.
cap. 23.
& 33.

terim extra casum supra dictum:
Ab illo benedicaris, in cuius ho-
nore cremaberis, amen ; vel in
 Missa post Offertorium: **Per in-**
tercessionem, &c. vt in Ordine
 Missæ, & reddito cochleari produ-
 cens signum crucis super thus in
 thuribulo manu dextra aperta,
 omnibus digitis pariter iunctis &
 extensis, & paruo digito illi verso;
 quod semper seruatur quando res
 aliqua vel persona benedicitur
 (præterquam à Celebrante post
 consecrationem, qui tunc polli-
 cem ab indice non disiungit) & be-
 nedicens sinistra ponitur infra
 pectus, vel super altare in benedi-
 ctionibus quæ fiunt apud altare.

5. Pro imponendo verò thure
 Diaconus seu Assistentis, accepta
 ab Acolytho thuriferario vel Cæ-
 remoniario nauicula thuris, co-
 chlear in ea existens sine thure da-
 bit Celebranti seu Episcopo, cum
 deosculatione seu deosculationi-

bus

*Ex Missa
 in ritu
 celebr.*

bus iuxta supra dicta: deinde offeret eidem nauiculam, dicens extra casum supra dictum, versus Celebrantem parum inclinatus: **Benedicite Pater reuerende**, sed versus Episcopum profundius: **Benedicite Pater reuerendissime**; Thuriferario vel Cæremoniario interim offerente thuribulum eleuato operculo: imposito thure recipiens cochlear, prout dictum est, reddet cum nauicula thuriferario seu Cæremoniario.

Quoad modum porrigendi thuribulum, obseruabit idem Diaconus seu Assistentis vt summitatem catenularum dextra manu tenens, à se deosculatam, ponat in sinistram Episcopi seu alterius celebrantis, & easdem catenulas prope thuribulum sinistra tenens ponat in dextram illius, eam osculando. Qui verò ipsis tradit, nisi in altera manu habeat nauiculam, dabit contrario modo, videlicet

B

sum-

summitatem catenularum sinistra sua ponet in dextram, & easdem catenulas prope thuribulum dextra sua in sinistram ipsorum, quò ipsi commodè vlteriùs porrigant ad manus Celebrantis.

CAPVT IV.

De obseruandis circa pacem deferendam.

*Ex Cer.
lib. 1.
cap. 24.
& 29.*

*Lib. 1.
c. 10. &
30. &
l. 2. c. 8.*

I. **D**Eferens pacem obseruabit, vt nulli eorum quibus pacem daturus est, quantumlibet magno, vllam reuerentiam faciat, antequam pacem det, quia ante non habetur consideratio ministri deferentis, sed pacis quæ à sacrificio altaris defertur (& eadem est ratio de Euangelio quod defertur osculandum) post verò datam pacem faciet reuerentiam pro qualitate eorum qui pacem acceperunt; qui etiam in reuerentia correspondebunt. Dum autem eundo ad chorum & redeundo,

trans-